

Svært menneskelig, svært guddommelig (2): Vi har veien inne i oss

Vi er kalt til å bringe Guds lys til verden, «og vi har veien inne i oss. Kristus ønsker at vi skal være, som ham, både svært menneskelige og svært guddommelige.»

Den hellige Augustins liv var en konstant søken etter Gud: en lidenskapelig søken som ikke alltid førte ham langs den rette veien. Da han var ung var det kjærligheten til litteratur og retorikk som trolbandt ham. Hans brennende impulser ledet ham ofte på avveier, og han omfavnet også tankesystemer som sto fjernt fra den kristne tro. Men hans oppriktige søken etter sannhet og hans grundige studier av Den hellige skrift førte ham skritt for skritt nærmere kristendommen. Kanskje hadde han sine egne erfaringer i tankene, og det at han kjente flere lærde mennesker som ivrig søkte sannheten, men ikke fant Kristus, da han skrev: «Alle mennesker lengter etter sannhet og liv, men ikke alle finner veien. Det at Gud er et visse Evig Liv, uforanderlig, forståelig, intelligent, vis, visdomsskapende, har selv noen filosofer av denne verden sett... Men vi hadde ingen måte vi kunne nå sannhetens fylde på. Guds sønn, som alltid er Sannheten og Livet i Faderen, tok på seg menneskets natur og ble da veien. Gå sammen med Ham som menneske, og du komme til Gud.»¹

Vi kommer til Gud ved Kristus

Det er kanskje vanskelig for oss å begripe at den Gud vi søker som målet for vårt liv, og som har lagt denne lengselen dypt i vårt hjerte, er også veien til å finne ham. Vi finner Gud gjennom ham selv. Og det var for å gjøre oss i stand til å følge denne veien at han sendte sin sønn til verden, slik at vi ikke bare kunne lytte til ham, se på ham, og røre ved ham, men også ta del i hans eget Liv. Jesus «begrenset seg ikke til bare å vise oss veien til å møte Gud, en vei vi kan gå på egen hånd ved å være lydige mot hans ord og følge hans eksempel. Men Kristus åpner også frihetens dør for oss, og blir selv veien: 'Jeg er veien' (Jo 14,6)».²

Messens liturgi bekrefter dette for oss, når presten, ved slutten av den eukaristiske bønn, løfter den konsekrerte hostie og vin og sier: «Ved Ham og med Ham og i Ham...» Vi kan bare nå frem til Gud *ved* Kristus, *med* Kristus og *i* Kristus. Hans person er Veien vi må reise på, Sannheten som vi når vårt mål ved, og Livet som vårt liv oppnår sin mening ved. Derfor kulminerer hver eukaristiske feiring, helt fra første gang i nattverdssalen, med kommunion med Jesus. Gud gjør seg til mat for vår vei: veien som han selv er.

Ved å slå inn på denne veien ledes vi til livets fylde. «Troen blir født av et møte med den levende Gud som kaller oss og åpenbarer sin kjærlighet... Når troen mottas fra Gud som en overnaturlig gave, blir den et lys på vår vei, og leder vår reise gjennom tiden.»³ Som den hellige Josemaría understreket: «Jesus er veien. Han har etterlatt på denne vær jord de tydelige merkene etter hans fotspor... Jeg elsker å tenke på disse ordene! Kristus Jesus, som sto levende frem for sine apostler og de som søkte ham, lever i dag for oss og vil leve evig.»⁴

Tre stråler av lys

Det fjerde evangelium forteller dette om døperen Johannes: *En mann sto frem, utsendt av Gud, hans navn var Johannes. Han kom for å vitne. Han skulle vitne om lyset, for at alle skulle komme til å tro ved ham. Han var ikke lyset, men han skulle vitne om lyset* (Jo 1,6-8). Lyset som Johannes vitnet om, ønsker også å bli virkeliggjort i alle dømte mennesker. Som vi sier i trosbekjennelsen, Kristus er «Lys av lys». Og derfor er kristne som tar imot dette Lyset og tror

på hans navn (Jo 1,12) også lys fra dette Lyset. Så når vi ber Gud om «lys for å kunne se», ber vi om at vi også, som Johannes Døperen, må være vitner for dette Lyset i verden.

Vi trenger et lys som er med oss i vårt indre, en styrke som støtter oss innvendig. Dette er de teologale dydenes oppgave i vår sjel. Tro, håp og kjærlighet er som tre stråler av lys, de tre primærfargene av Guds liv i oss. «De menneskelige dyder stammer fra de teologale dyder, som tilpasser menneskets evner til å ta del i den guddommelige natur: for de teologale dydene står i direkte relasjon til Gud.»⁵ Ved de tre teologale dydene «gjør Vår Herre oss til sine egne, han gjør oss guddommelige med en sann 'gudlighet'».⁶

Tro, håp og kjærlighet tilsvarer, i en viss grad, «de tre tidsdimensjoner: den lydlige tro aksepterer Ordet som kommer fra evigheten, og kunngjort gjennom historien, blir forvandlet til kjærlighet, i nåtiden, og åpner slik håpets dør.»⁷ Troen kommer først. Den forteller også ikke bare hvor vi kommer fra, men også hvor vi går hen; den er ikke bare et minne om fortiden, men også et lys som opplyser fremtiden; den åpner oss for håpet, og leder oss til livet. Mellom disse to polene utfolder kjærligheten seg, som alltid virker i det nåværende. Med en sterk tro og et tillitsfullt håp kan vi si til oss selv: akkurat her og nå, i denne situasjonen, kan jeg med alle mine begrensninger, være Guds lys og Guds kjærlighet for denne personen.

Det nye i å leve med Ham

«Verden er i stor nød, mine barn,» sa den hellige Josemaría en gang, «fordi millioner på millioner av sjeler ikke kjenner Gud, de har ennå ikke sett Forløserens lys. Hver enkelt av dere må være, som Herren ønsker, *quasi lucernae lucenti in caliginoso loco*, som en lampe tent i midt i mørket.»⁸

Lyset som tenner denne lampen har to kilder. Den første kilden kommer ganske enkelt fra å ha blitt skapt i Guds bilde og likhet. Denne kilden, som aldri svikter oss, viser seg i vår evne til å forstå sannheten, i vår viljes tilbøyelighet til det gode, og på et enda dypere plan, i vår verdighet som er et resultat av at vi har kommet fra en Skapers hånd som er uendelig intelligent, kjærlig og fri, og ikke fra blind tilfeldighet. Den andre kilden er det nye liv som strømmer inn i oss «ved den gjenfødselen som dåpen bringer, som gjør at en kristen, ontologisk sett, får et nytt indre liv.»⁹ Dette sakramentet gjenoppretter det guddommelige liv som våre første foreldre berøvet oss, og gjør oss i stand til å bringe Guds lys til våre omgivelser.

Disse to store kildene – det å være skapt i Guds bilde og vår dåp – gjør oss i stand til å gjenspeile Guds lys til dem rundt oss. Da en skriftlærd kom til Jesus i det skjulte om natten, for å spørre hvordan han kunne leve nær Gud, svarte Jesus: *den som gjør sannheten, kommer til lyset* (Jo 3,21). Våre handlinger kan også bringe lys hvis vi lar oss lede av Guds nåde. Over tid vil kjennskap til Guds lys, evnen til å velge det større gode som Gud ønsker, snarere enn tilsynelatende goder, bli «en slags 'familiaritet' mellom mennesket og det sanne gode. En slik familiaritet er rotfestet i og utvikler seg gjennom individets dydige holdninger: klokskap og de andre kardinaldydene, og fremfor alt de teologale dydene tro, håp og kjærlighet.»¹⁰

Identifisering med Kristus er en følge av at denne 'familiariteten' vokser, gjennom nåden og hvordan vi ønsker ham velkommen i vår sjel, med Gud som ble menneske, som gradvis gjør oss i stand til å føle det samme som Han (jf Fil 2,5), og de samme holdningene. Jo mer svi nærmer oss Jesus, jo mer forstår vi at det å etterstrebe hellighet ikke først og fremst et spørsmål om å oppnå en viss moralsk standard, men en vei hvor vi går sammen med den inkarnerte Gud, deler hans følelser, føler samme kjærlighet, og deler hans lidelser. Den hellige Josemaría uttrykte dette bra: «Når du føler deg trett og utslitt, kan du tillitsfullt nærme deg Vår Herre,

som den gode vennen vår gjorde, og si: 'Jesus, se hva du kan gjøre med det. Allerede før jeg begynner å kjempe, er jeg trett.' Han vil gi deg sin styrke.»¹¹ Dette er hver kristens ansvar: å dele vårt liv med ham.

Kristent liv, forstått på denne måten, dreier seg ikke om å akseptere et sett av ideer, men å sette vår lit til en person: til Kristus. Det er dette så mange hellige menn og kvinner har gjort opp gjennom historien. I dag har vi ikke andre budskap eller midler. Som dem, har vi oppgaven med å opplyse verden innenfra, slik en av de første kristne forfatterne betegnende skrev: «Det sjelen er for kroppen, er den kristne for verden.»¹² Å være en sjel for verden: det er vår vei, og vi har veien i vårt indre. Det er Kristus som ønsker at vi skal være, som Ham, både svært menneskelige og svært guddommelige.

Carlos Ayxelà

1° Augustin, *Preken* 141, nr. 1, 4.

2° Troslærekongregasjonen, brevet *Placuit Deo*, 1. mars 2018, nr. 11.

3° Frans, *Lumen Fidei*, nr 4.

4° Josemaría Escrivá, *Friends of God*, nr. 127.

5° Den katolske kirkes katekisme, nr. 1812.

6° Josemaría Escrivá, *Friends of God*, nr. 98.

7° Joseph Ratzinger, *Communio. Un programa teológico y eclesial*, Encuentro, Barcelona, 2013, s. 303.

8° Josemaría Escrivá, Notater fra en sammenkomst, 2. juni 1974.

9° Msgr. Fernando Ocáriz, «Vocation to Opus Dei as a Vocation in the Church», i *Opus Dei in the Church*, Four Courts Press, 1994, s. 173.

10° Johannes Paul II, Encyclica *Veritatis Splendor*, nr. 6.

11° Josemaría Escrivá, *The Forge*, nr. 244.

12° Brevet til Diognet, VI.